

Aachen a soknevű városok közé tartozik, legalább négy neve van (Aachen, Aix-la-Chapelle, Aquisgranum, Aken).

Tele van továbbá magyar vonatkozásokkal és ügyesen keveri az ódivatút a hipermodernnel. Plusz még egyetemi város is, ha ennyi hangulati összetevő nem lenne elég. Ami nekünk a legérdekesebb: Aachenben sok a magyar vonatkozás annak ellenére, hogy Németország túlsó végén fekszik: a középkortól kezdve szívesen zarándokolnak ide honfitársaink. Ehhez persze az kellett, hogy Nagy Lajos a XIV. században épp itt alapítson magyar kápolnát. Budai ötvösök munkáiba a város több pontján is bele lehet botlani, a dómban pedig van egy külön Ungarnkapelle magyar szentekkel, a főoltárnál pedig Szent István szobra áll. (Az aacheni dóm nagy rekorder egyébként: a legelső német épület, amit felvettek az UNESCO világörökség-listájára.) Egyébként Aachen nem más, mint a német Székesfehérvár: Nagy Károlyt itt temették (814-ben), I. Ottót itt koronázták (936-ban), és inentől kezdve hat évszázadon át népszerű felkenési hely volt. A legérdekesebb persze a XVIII. század lehetett, amikor Casanova is látogatását tette a városban, és miközben a zarándokok a lelki megtisztulást keresték, a város fürdőit fenekestül felforgatta a hedonista életöröm: korabeli útikönyvek szerint a legtöbben azért jártak ide, hogy szifiliszüket kúrálják. (De ez ne riasszon el senkit, azóta több hektoliter forró víz mosta át az ódon köveket.)

Azt persze véletlenül se higgyék, hogy kizárólag múltba révedezés folyik a városban: nyüzsgő egyetemi központ Aachen, ahol főleg műszaki tárgyakat tanítanak magas szinten, szóval nagyon fiatalos a légkör (főleg a Pontviertelben), melegen ajánlható minden Erasmus-ösztöndíjra vágyó egyetemistának. A legtipikusabb kávézó a [Café Leo van den Daele](#), ahol a helyi specialitásokat lehet fogyasztani, mint amilyen a Printe. Utóbbi aacheni eledel, ha valaki nem kóstolja meg, az kábé akkora bűn, mint Bécsben nem enni almás rétest vaníliaöntettel, Karlovy Varyban nem vásárolni egy doboz kerek ostyát vagy Amszterdamban kihagyni a stroopwafelt. A mézeskalácsra emlékeztető édesség receptjét egyébként a helyi pékek a mai napig családi titokként őrzik és annyira fontos, hogy az [Aachener Printe](#) kifejezést az EU-ban védettnek nyilvánították.

WIKIPEDIA-RÓL

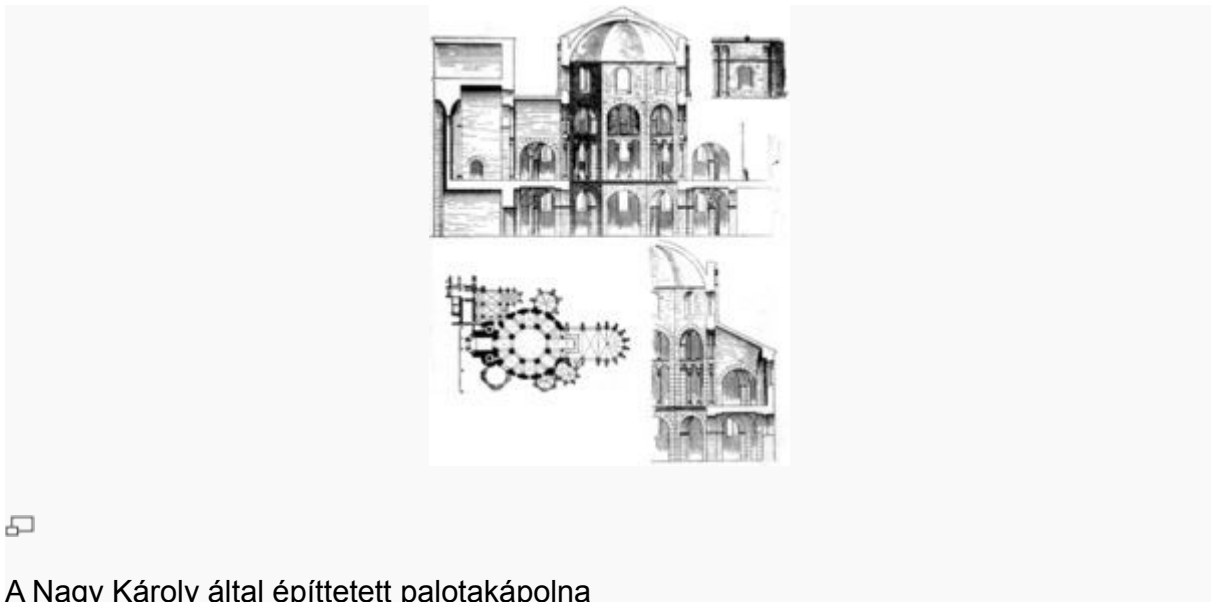
Aachen (franciául: Aix-la-Chapelle, latinul: Aquisgranum, hollandul: Aken) város [Németország](#) nyugati szélén. A [karoling birodalom](#) székvárosa, [Nagy Károly](#) kedvelt tartózkodási helye volt.

Legjelentősebb műemléke a [dóm](#), mely az idők folyamán [Nagy Károly](#) palotakápolnája köré épült. A [kupolával](#) fedett kápolnát Metz-i Odo ókeresztény, bizánci mintára építette. [805](#)-ben szentelték fel, hatása rendkívül nagy volt a karoling építészet számára.

A város a [középkor](#) folyamán kedvelt magyar zarándokhely volt. [Nagy Lajos](#) magyar kápolnát alapított itt [1367](#)-ben, melyet gazdag felszereléssel látott el. A magyar ötvösművészet remekei is eljutottak ide, az ún. *aacheni kincs* valószínűleg budai királyi ötvös munkája.

A várost már a kr. előtti 3. évezredben is lakták. A város neve az ógermán Ahha, azaz víz szóból ered.

A [4. században](#) érkeztek a vidékre a germánok. A római idők óta az aacheni melegvízforrásokat fürdőkbe vezették (melyek közül ma már egy sincs használatban). Azonban nincs olyan okirati bizonyíték, mely igazolná, hogy a rómaiak Aachen forró kénforrásait Aquis-Granum-nak nevezték volna.

A Nagy Károly által építtetett palotakápolna

[Kis Pipin](#) idején a város neve: *Aquis Villa*. [Nagy Károly](#) királlyá koronázásának évében, [768](#)-ban jött először Aachenbe, hogy a karácsonyt itt töltsse. Szerette a helyet, és egy udvarházban tartózkodott, melyet feltehetően kibővített, és a kibővített palotához [795](#) és [805](#) között kápolnát építtetett. Az azóta jelentősen kibővített palotakápolna [1929](#) óta székesegyház rangú. Nagy Károly [800](#)-tól

egészen haláláig, [814](#)-ig Aachenben töltötte a teleket, hogy az ottani melegvízforrások jótékony hatását élvezhesse. [Nagy Károlyt 814](#) januárjában itt temették el. [936](#)-ban [I. Ottót](#) a [Nagy Károly](#) által építtetett templomban koronázták királlyá. Ekkortól fogva a legtöbb olyan német királyt, akit német-római császárnak szántak, Aachenben koronázták a németek királyává az elkövetkező 600 évben. Az utolsó Aachenben koronázott király [I. Ferdinánd](#) volt 1531-ben. [III. Ottó](#) a várost második Rómává kívánta építeni. Ekkor készültek a Szent Adalbert, és a Szent Salvator templomok is.

[1152](#)-ben itt koronázzák meg [I. \(Barbarossa\) Frigyes](#)t. Ő pénzverdét létesít itt és fontos kereskedelmi központ lesz a város. [1171](#)-ben 2,5 km hosszú városfalat építenek.

[1336](#)-ban megalapították az Aacheni Birodalmat. A középkorban Aachen regionális jelentőségű város maradt, ez a szerepe a [Flandria](#) közelségétől függött, melynek köszönhetően a gyapjúruhák kereskedelméből császári kiváltságok folytán szerény mértékben részesedett. A város továbbra is csak a császárnak volt alávetve, de politikailag túl gyenge volt ahhoz, hogy szomszédai bármelyikének is képes legyen befolyásolni a politikáját. Az egyetlen uralma alá tartozó terület a szomszédos, apró Burtscheid volt, melyet egy benedekrendi apácafőnöknő irányított, és melyet arra kényszerítettek, hogy minden forgalmát az „Aacheni Birodalmon” keresztül folytassa. [1414](#)-ben gyásznapot vezettek be [Nagy Károly](#) halálának [600](#) éves évfordulójára.

[1531](#)-ben vége lett a királyságnak. Rövid ideig a [Németalföld](#) része lett. Aachen jelentős mértékben elvesztette korábbi jelentőségét. [1544](#)-ben megjelent a lutheránizmus, majd [1584](#)-ben a kálvinizmus. A [17. században](#) vált újra vonzóvá fürdővárosként Aachen, nem is annyira melegforrásainak az egészségre gyakorolt jótékony hatása miatt, hanem inkább a nagyméretű prostitúciós központ szerepe miatt, mely szerepét egészen a [19. századig](#) megőrizte. A város történetének ezeket a rejtett nyomait megtalálhatjuk a [18. századi](#) aacheni útikönyvekben, melyek szerint főként a szifilisz kezelésére vették igénybe a fürdőket a kedves vendégek. Csak a [19. század](#) végére vált a reuma az első számú kikúrálható betegséggé. Ez a körülmény is megmagyarázza, hogy miért választották a várost számos fontos kongresszus és békeszerződés színhelyéül.

[1614](#)-ben a spanyol hadsereg [Marchese Ambrosio Spinola](#) vezetésével el akarta űzni a protestánsokat, ez azonban nem sikerült. [1631](#)-ben a [spanyolok](#) távoztak. [1656](#). május 2-án nagy csapás érte a várost. Peter Maw pékmesternél tűz ütött ki, és leégett a város nagyobbik fele. 5300 ház leégett, 4664-en meghaltak. [1668](#)-

ban megkötötték az Első Aacheni békét [Spanyolország](#) és [Franciaország](#) között. [1748](#)-ban pedig a másodikat.

[1792](#). december 15-én a [franciák](#) kitűzték a Márk-téren álló szabadság-fára a jelszavaikat: Szabadság, Egyenlőség, Testvériség. A franciák a következő évben megszállták a várost. Ezután többszöri harc után az osztrákoké, majd [1797](#). október 17-én végérvényesen a franciák szerezték meg a várost. Napoleón hatalomra jutásakor a város Roer tartomány (Départements Roer) székhelye lett. [1802](#)-ben püspökséget hoztak létre a városban. 1814 januárjában a várost feladták a [franciák](#).

[1815](#)-ben a város Poroszország része lett. [1816](#)-ban Niederrhein Nagyhercegség (tartomány volt) része, majd később székhelye lett. [1822](#) novemberében [III. Frigyes Vilmos](#) uralkodásának 25. évfordulója alkalmából megalapította az itteni nemzeti színházat. [1841](#). szeptember 1-jén indult meg a vasút Aachen és [Köln](#) között. [1883](#). június 29-én megalakult a J. P. J. Monheim kémiai gyár. Összességében a porosz birodalom egyik társadalmilag és politikailag legelmaradottabb központja volt egészen a [19. század](#) végéig.

Az [első világháború](#) végén [1918](#) novemberében francia és belga csapatok szállták meg. 1920-ban a belgák kivonultak a városból. [1938](#)-ban a Kristályéjszakán lerombolták a zsinagógát.

A [második világháború](#) alatt a város egyes részei teljesen elpusztultak. Főként az amerikai bombázások okoztak sok pusztítást, de a háború utolsó szakaszában az amerikai tüzérségi tűz is jelentős károkat tett a városban, sőt az ott védekező SS hadosztály is, melynek az volt a feladata, hogy a várost védje a szövetséges erőktől, ameddig csak lehet. A megrongált épületek között voltak a Szent Foillan, Szent Pál, Szent Miklós középkori templomok, éppúgy a Városháza. De szerencsére a [Nagy Károly](#) által építtetni kezdett Aacheni Katedrális nagyrészt sértetlen maradt. A várost [1944](#). október 21-én foglalták el az amerikai csapatok, csak 4000 lakos maradt a városban, akik nem engedelmeskedtek a nácik evakuációs parancsának.

Aachen [1948](#)-ban a megalakuló [Német Szövetségi Köztársaság](#) része lett. [1995](#)-ben felépítették az új zsinagógát.

A [Nagy Károly](#) által építtetett templom máig a város fő látnivalója. [Nagy Károlyon](#) kívül utódja, [III. Ottó](#) is itt van eltemetve. A katedrális a [UNESCO Világörökség](#) része.

